

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/699/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312218067
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312218067.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 30. mája 2014 č. k. 25C/369/2012-75, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa dovolacie konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2, § 10 ods. 1 a § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch) a uviedol, že po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že je potrebné postupovať v zmysle § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch a konanie zastaviť, nakoľko navrhovateľ súdny poplatok za dovolanie v lehote 10 dní nezaplatil. K podaniu navrhovateľa súd uviedol, že v § 169 ods. 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil navrhovateľovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle § 10 ods. 1 zákona o SP, čiže nie je možné na výzvu aplikovať ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Voči výzve súdu nie je možné podať odvolanie. Súd bral podanie navrhovateľa, označené ako odvolanie, podľa jeho obsahu ako vyjadrenie k poplatkovej povinnosti, pričom v predmetnej výzve bol navrhovateľ informovaný, že súdny poplatok sa uložil v zmysle pol. 7a sadzobníka - zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, že poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania a dovolacie konanie začalo dňa 02. 05. 2014. V zmysle citovanej položky sadzobníka je spoplatnený návrh, ktorého sa navrhovateľ pôvodne domáhal. Súd poplatok za dovolanie vo výške 40 eur určil v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona o SP, nakoľko poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania a jeho výška je stanovená v zmysle § 6 ods. 2 posledná veta zákona o SP, ako dvojnásobok poplatku stanoveného v sadzobníku, t.j. pol. 7a - 20 eur, 2 x 20 eur. Zároveň súd poznamenal, že dovolacie konanie je samostatným konaním, a preto nie je možné na neho aplikovať § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch v znení platnom do 30. 09. 2012 a poukazovať na prechodné ust. § 18ca citovaného zákona, nakoľko dovolacie konanie začalo dňa 02. 05. 2014 (od 01. 10. 2012 bolo ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch zrušené) podaním dovolania, a preto bolo na mieste uložiť súdny poplatok podľa platného znenia Zákona o súdnych poplatkoch v čase podania dovolania, keď konanie začalo až po účinnosti zákona, t.j. po 01. 10. 2012. Poplatková povinnosť za podanie dovolania nie je uvedená v prílohe zákona o SP ako samostatný typ úkonu, resp. konania s uvedením výšky súdneho poplatku, ale je vyjadrená všeobecne v § 6 ods. 2 zákona o SP v spojení s § 5 ods. 1 písm. a) zákona. V prípade akceptovania výkladu navrhovateľa by vlastne poplatková povinnosť za dovolanie neexistovala, čo je v rozpore so znením a výkladom zákona. Súd žiadnu analógiu pri vyrubení súdneho poplatku nepoužil. S poukazom

na uvedené súd postupoval v medziach zákona, a nakoľko súdny poplatok navrhovateľ za dovolanie neuhradil ani do tohto rozhodnutia, a podľa jeho vyjadrenia ho nemieni uhradiť, súd konanie v zmysle § 10 ods. 1 zákona o SP zastavil. O trovách konania súd rozhodol § 146 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie vo veci bolo zastavené.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie, odôvodniac ho tým, že súd vyrubil súdny poplatok za dovolanie podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb., pričom podľa tejto položky sadzobníka sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu teda podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie, a pod. Poukázal pritom na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zdôraznil, že podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, a nie žalobu. Súd nebol oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ nemohol byť preto vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Odvolal sa pritom na právne závery Najvyššieho súdu SR v rozsudku z 29. 03. 2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007, podľa ktorých za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú, poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Ďalej mal za to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi bola teda v rozpore so zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu podľa navrhovateľa predstavovalo zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Navyše, podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná navrhovateľom pred 01. 10. 2012 a konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym postupom od poplatku vecne oslobodené. Tento záver potvrdil aj Okresný súd Komárno v uznesení sp. zn. 8C/842/2012 zo dňa 16. 10. 2013. S poukazom na uvedenú argumentáciu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 10 ods. 1 OSP vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Navrhovateľ sa v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/369/2012 domáhal od odporcu náhrady škody a nemajetkovej ujmy, keď svoje nároky odvodzoval od nesprávneho úradného postupu súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/9/2011. Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 30. 05. 2013 č. k. 25C/369/2012-34 návrh zamietol. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ odvolanie, pričom o odvolaní navrhovateľa rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 06. 03. 2014 č. k. 9Co/245/2013-54 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre podal navrhovateľ dovolanie dňa 02. 05. 2014. Výzvou zo dňa 06. 05. 2014 súd prvého stupňa vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40 eur, podľa § 6 ods. 2 a položky 7a zákona č. 71/1992 Zb., v lehote 10 dní a zároveň navrhovateľa poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví. Predmetná výzva bola navrhovateľovi doručená dňa 13. 05. 2014. Následne súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením, keď súčasne neprihliadal na odvolanie navrhovateľa proti výzve na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch) súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov,

ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 prvej vety Zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

V zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je 20 eur.

Podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania pred tým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec správne posúdil po právnej stránke a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu stotožňuje, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že nemožno súhlasiť s tvrdením navrhovateľa, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a žiadne iné úkony. V tomto zmysle je navrhovateľova interpretácia znenia položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch nesprávna, nezohľadňujúca potrebné súvislosti. Ak by súd akceptoval uvedené argumenty navrhovateľa, znamenalo by to, že ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch stanovujúce vznik poplatkovej povinnosti za dovolanie (§ 2 ods. 4, § 6 ods. 2) by boli obsolentné, vzhľadom na to, že sadzobník súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch neobsahuje žiadnu položku, ktorá by expressis verbis určovala súdny poplatok za podanie akéhokoľvek dovolania. Pokiaľ súd prvého stupňa vyrubil navrhovateľovi súdny poplatok za podané dovolanie, nešlo z jeho strany o použitie analógie, ako sa navrhovateľ mylne domnieva, ale o systematický výklad relevantných ustanovení citovaného zákona. V konkrétnostiach to znamená, že sadzobník súdnych poplatkov v jednotlivých položkách (spravidla) ustanovuje výšku súdneho poplatku za konkrétny návrh. Z ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch pritom vyplýva, že poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Následne v ustanovení § 2 ods. 4 citovaného zákona je precizované, že poplatníkom je aj ten, kto podal odvolanie, dovolanie, či opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Poplatková povinnosť takémuto poplatníkovi vzniká v zmysle § 5 ods. 1 citovaného zákona podaním návrhu (v danom prípade dovolania).

Systematickým výkladom uvedených ustanovení možno vyvodit' jednoznačný záver, že pri podaní dovolania je poplatníkom osoba, ktorá navrhla poplatkový úkon, t.j. podala dovolanie, ak je v sadzobníku ustanovený poplatok za návrh, ktorý sa týkal pôvodného konania. Keďže v danom prípade je za návrh stanovený súdny poplatok (podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov) a nešlo o prípad vecného (§ 4 ods. 2 citovaného zákona), ani osobného (§ 4 ods. 1 citovaného zákona) oslobodenia od poplatku, bolo povinnosťou navrhovateľa zaplatiť súdom vyrubený súdny poplatok, pokiaľ mal záujem, aby sa dovolacie konanie uskutočnilo.

Poplatková povinnosť za dovolanie sa odvíja od poplatkovej povinnosti za pôvodný návrh (žaloby), o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté a ktorého sa dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok týka a to, pokiaľ ide o výšku poplatku (t.j. aká bola výška poplatku za pôvodný návrh podľa príslušnej položky sadzobníka súdnych poplatkov) a tiež, či bolo pôvodné konanie oslobodené od súdneho poplatku (vecne, či osobne).

Vo vzťahu k rozhodnej právnej úprave však súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že dovolacie konanie je samostatným konaním, ktoré začalo dňa 02. 05. 2014 podaním dovolania na súd, a preto sa naň nevzťahuje právna úprava účinná do 30. 09. 2012. Opačný názor navrhovateľa, ktorý relevantnosť právnej úpravy odvodzuje od podania žaloby o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy na súd, je nesprávny. Ustanovenie § 18ca stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012, sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo dovolanie podané dňa 02. 05. 2014, pričom išlo o súdny poplatok za konanie (dovolacie konanie), pričom bolo podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012, preto ak súd prvého stupňa vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a poučil ho o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku a po jeho nezaplatení napadnutým uznesením dovolacie konanie zastavil, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.